

noviny

METROPOL

Snowboardistka a alpská lyžařka Ester Ledecká opět dokázala, že patří mezi absolutní světovou špičku. Na Zimních olympijských hrách v Pchjongčchangu obhájila zlatou medaili ve své parádní disciplíně paralelní obří slalom na snowboardu na ZOH v Pekingu a v alpské kombinaci obsadila čtvrtou příčku, jen osm desetin sekundy za vítězkou. Kdo ji na cestě k jedinečným výsledkům podporuje?

Fenomenální Ester Ledecká

Jak šel čas

Prvních závodů se Ester zúčastnila v pouhých pěti letech. Absolvovala je na lyžích a vyhrála. Nenaštvěovala základní školu a s bratrem Jonášem se učila doma s rodiči, kteří chtěli mít vývoj svých dětí ve vlastních rukou. Rozvíjení jejich talentu se vyplatilo. Když v Krkonoších napadl sníh, odjela celá rodina z Prahy za ním, a pobyla v horách do doby, než slezl. Zlom nastal v době, kdy Ester vyhrála juniorské mistrovství světa ve snowboardingu a začali se ozývat první sponzoři. Svému otci tehdy oznámila, že si jeho podpory váží, ale že si na sport vydělá sama. „V rodině to máme tak, že se nikak neomezujeme. Naopak se podporujeme a máme se rádi. Jsem ráda, když táta přijde fandit a mamka se mnou všude cestuje. Pro mne je obrovská podpora, že mám rodinu u sebe,“ řekla olympionička v jednom z rozhovorů. Její okolí čekalo, že se rozhodne buď pouze pro lyže, nebo snowboard, ona ale chtěla dělat obojí. „Dělat vrcholové dva sporty najednou je úplná blbost, jenže mě to prostě baví. Vypadá to, že jsem nevychovaný spratek, ale musíte být trochu sobec, když chcete něčeho dosáhnout,“ prohlásila.

Řekli o ní

Jiří Šindelář, bývalý snowboardista a český olympionik: „Nikdy jsem nepoznal větší talent. Už před závodem v paralelním obřím slalomu vyprávěl, že by se muselo stát něco mimořádného, aby

Zlatá medaile za jízdu na snowboardu.

Ester Ledecká neobhájila zlato z Pchjongčchangu. „A nemýlil se. Česká sněhová hvězda podle něj hraje jinou ligu než všechny soupeřky.“

Jan Klapáč, dědeček Ester a bývalý vynikající hokejista: „Způsob, jakým to zvládla, byl ohromný“. Na pekingský závod se s manželkou dívali od noci v televizi. Po vítězném finále cítili radost i úlevu, jak jejich 26letá vnučka ustála tlak a potřetí se stala šampionkou olympijských her. „Oslovy necháváme, až bude po olympiádě a Esterka přijede. S manželkou víme, jak to měla složité. Obhajovat je vždycky těžší, než vyhrát poprvé. Všichni čekali, že to bude samozřejmost. Jenže tak to není. Máme ohromnou radost, že to zvládla,“ svěřil se dědeček staronové olympijské šampionky.

Nic nevzdává

Po skvělé jízdě v super-G na lyžích, kde byla pátá, absolvovala Ester ještě sjezd. Na úvodních mezíchasech patřila k nejlepším a prala se o jednu z medailí. Ve druhé třetině olympijské trati udělala chybu v pravotočivé zatáčce a bylo po nadějích. „Nezvládla jsem to tam ukorigovat,“ řekla v cíli závodu. Sen o další lyžařské medaili byl v tu chvíli pryč, ztratila 6,31 sekundy a skončila sedmadvacátá. Pozici světové špičky znovu potvrdila v závěrečné kombinaci alpských disciplín (sjezd a slalom), kde skončila, i přes zranění, těsně za medailovým umístěním čtvrtá.

Poděkování fanouškům

Po každém závodě Ester Ledecká děkuje na sociálních sítích fanouškům za podporu. Po sjezdu jí bylo líto lidí, kteří si kvůli ní v Česku přivstali. „Já nevím, snažím se je potěšit každým závodem a když už vstávají, tak jim něco předvést. Samozřejmě byste se museli zeptat jich, jestli už mají pocit, že mám splněno, nebo ne, ale snažila jsem se něco dokázat i na lyžích. V super-G jsem zajela výbornou jízdu, tentokrát se to prostě nepovedlo, což je mi líto.“

Ze sportovního zpravodajství Zimních olympijských her připravila redakce Metropolu. Titulní foto Ondřej Pycha

Ester Ledecká

Narodila se 23. března v roce 1995 v Praze. Vyrůstala ve slavné rodině, jejím otcem je populární zpěvák a skladatel Janek Ledecký, dědečkem hokejista Jan Klapáč a starší bratr Jonáš Ledecký je úspěšný umělec. Ten mimo jiné své sestře vymyslel superhrdinskou identitu a navrhl design pro její kombinézu a snowboard. Ester Ledecká jako jediný sportovec na světě vyhrála na jedné zimní olympiádě ve dvou různých sportech. Letos do své sbírky přidala už třetí zlatou olympijskou medaili.

Zklamání za nevydařenou jízdu ve sjezdu.

Páté místo za super-G.

Pranostiky s ručením omezeným

V pranostikách se odráží lidové moudro našich předků. Tedy, alespoň se to říká. Jenomže často s nimi bývá potíž. Některé bývají dost těžko srozumitelné. Co například znamená takové: „V dubnu čas a panský kvas“? Panský kvas lze ještě pochopit, ale to, že je v dubnu čas, není ničím výjimečným. Čas je i v jiných měsících. Kvas si lze navíc připravit kdykoliv. Takže pranostika by klidně mohla znít: „V lednu až prosinci čas a panský kvas.“

Jisté tajemno obklopuje rovněž třeba „Kdo se v máji ožení, přivodí si soužení“. Pokud už zaznívá tak pochmurné varování, mělo by být alespoň naznačeno proč. Květen, lásky čas, bývá zrovna jedním z nejoblíbenějších měsíců na vstup do manželského chomoutu. Ti nešťastníci si skutečně zaslouží přinejmenším maličké vysvětlení, co a proč jim hrozí.

Některé pranostiky se zas mohou setkat s nepochopením s ohledem na sociální podmínky. Známé „březen, za kamna vlezem, duben, ještě tam budem“ pravděpodobně u lidí žijících v panelových domech vyvolá údiv. Představa, že se v březnu soukají za radiátor, za kterým mají navíc setrvat cirkat třicet dní, u nich nadšení jistě nevzbudí. Ale mohl by jim být bližší novodobější doplněk zmíněné pranostiky, který zní: „Květen, topím jako kretén.“

U pranostik se setkáváme i s očividnými rozpory. Zatímco v únoru je nám raděno „o svatě Juliáně připrav vůz a schovej sáně“, tak se záhy dozvídáme, že „sníh dubnový jako mrva pohnojí“, což je nahlíženo jako cosi žádoucího a my jsme sáně schovávali zbytečně.

O vrtkavosti podobných lidových moudrostí svědčí třeba i proctví: „Hřmí-li v březnu, sněží v květnu.“ Osobně si pamatuji jen na sníh v květnu 2011, přičemž si nevzpomínám, že by v březnu nějak výjimečně hřmílo. Možná proto nebyl tenkrát nikdo na sníh dostatečně připraven.

Spolehlivost pranostik si letos patrně budeme moci ověřit sami, prý „v únoru když zima málo doléhá, o Velikonocích tě za to vyšlehá“. Uvidíme.

Ervin Sládek

Knauf opět podpořil místní komunitu

Krupka | Počátkem každého kalendářního roku rozdělují Knaufinsulation Krupka peníze na podporu mladých sportovců, dobrovolníků a samosprávy, působících v sídle společnosti a blízkém okolí. Tuto tradici neporušil ani letos ve ztížených podmínkách. Mezi 12 organizací rozdělil celkem 736 165 korun.

Jak uvedl ředitel závodu Ing. Jan Brázda, mezinárodní firma dosahuje i přes epidemii, která působí výpadky v dodavatelsko-odběratelských vztazích, nepřetržitě velmi dobrých hospodářských výsledků a patří mezi vlajkové lodi celosvětové rodinné firmy Knauf. Se souhlasem a podporou majitelů tak činí již od roku 2008. Do Krupky letos putovaly prostředky do oddílů stolního tenisu, atletického a fotbalového klubu, plaveckého oddílu, SK

HBC MD a ZŠ Masarykova, kde je využívají především pro rozšíření masového sportu mladé generace. Podobně tomu bude i ve fotbalovém klubu TJ Soběchleby, u raketových modelářů Krupka, či v TJ zdravotně postižených NOLA Teplice. Městu Krupka peníze pomohou k zajištění operativního leasingu na služební automobil. Dobrovolnické centrum Ústí nad Labem za ně uspořádá Křesadlo 2021 jako poděkování řadě aktivních dobrovolníků za je-

jich nezištnou a obětavou práci v průběhu loňského roku. Podobně tomu bude i u vydavatelství Metropol, které v rámci oblíbené čtenářské ankety Osobnost roku Ústeckého kraje vyhlásí a ocení nominanty v kategoriích podnikání a management, veřejná správa, kultura, sport a dobrý skutek. Sečteno a podtrženo, pro firmu Knaufinsulation neznámá společenská odpovědnost pouhou frází, ale konkrétní činy. Za to si zaslouží velké poděkování. (lar)

Firma MALFINI získala mezinárodní certifikát

Ústí nad Labem | Prestižní mezinárodní certifikát vyjadřující úroveň plnění témat společenské odpovědnosti získal ústecký producent reklamního textilu, společnost MALFINI.

Ocenění obdržela firma v rámci Národní ceny ČR za společenskou odpovědnost v roce 2021, a jak uvádí Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, které tuto významnou akci spoluorganizuje už víc než 20 let, mezinárodní certifikát vydaný EFQM „Committed to Sustainability“ vyjadřuje úroveň plnění témat společenské odpovědnosti a udržitelného rozvoje dle kritérií Modelu excelence EFQM na základě získaného bodového hodnocení.

„Dosaženého uznání si naše společnost opravdu nesmírně váží a je pro nás povzbuzením v našem dalším úsilí a potvrzením, že jdeme správnou cestou,“ říká předseda správní rady MALFINI Radek Veselý. Jak jedním dechem dodává, všichni zaměstnanci si nicméně uvědomují, jak velký závazek do budoucna to pro firmu znamená. Proto už dnes pracují v MALFINI na projektech, kterými chtějí podpořit udržitelný rozvoj například svým zaměřením na cirkulární ekonomiku. (od dop.)

ZOO Ústí nad Labem se podílí na záchraně pralesů

Ústí nad Labem | Ochrana indonéských pralesů má smysl. Po patnácti letech úsilí konečně zpomaluje ubývání pralesů na Borneu.

V Balikapanském zálivu na pobřeží indonéského ostrova Borneo probíhá již patnáctým rokem in-situ projekt Zoo Ústí nad Labem s názvem Pesisir Balikpapan. Projekt se pod vedením Mgr. Stanislava Lhoty, Ph.D. zabývá především ochranou ohrožených opic kahau nosatých. „Analýza satelitních snímků této oblasti ukazuje, že se za uplynulá roky

Rozšiřující se průmysl postihuje nejen pobřežní pralesy, ale i vodní ekosystémy, kde žijí například delfini či dugongové. Na snímku Víta Lukáše je ropná havárie v Balikapanském zálivu v roce 2018.

díky intenzivním ochranným činnostem podařilo zmírnit tempo úbytku životního prostředí kahau nosatých do té míry, že by se už kolem roku 2030 mohlo zcela zastavit,“ říká Stanislav Lhota. V době, kdy pobřežní lesy Indonésie mizí nebývalým tempem, jde o velký úspěch. Zpomalilo se především šíření plantáže palmy olejné. Velkou měrou se na tomto pokroku podílí spotřebitelská kampaň, probíhající v řadě zemí včetně České republiky. Kampaň požaduje přísnější a důkladnější kontrolu ekologických dopadů produkce této mimořádně kontroverzní suroviny. (od dop.)

Hasiči v Mostě mají novou stanici

Most | Po dvou letech provizoria se profesionální hasiči v mosteckých Velebudicích dočkali zbrusu nové centrální hasičské stanice. Sídlo hasičů nahradilo původní, které sloužilo přes 45 let. Zbojnice je připravena i k zásahům při olejových haváriích, dopravních nehodách a velkých mimořádných událostech, například železničních haváriích či při zřícení objektu.

Kompletně vybavená stanice má výjezdové garáže, místnost pro chemicko-technické služby, šatny, učebnu a kanceláře. Disponuje cvičnou věží, místností pro fyzickou přípravu, tělocvičnou i hřištěm. Pro mimořádné události je zbrojnice vybavena speciálním technickým kontejnerem ke stabilizaci budov a pro zásahy u hromadných dopravních nehod. O nutnos-

ti postavit hasičům nové zázemí kvůli nevyhovujícímu technickému stavu objektu, se začalo hovořit už v roce 2010. Výstavba stanice za více než 168 milionů korun ale začala až v polovině roku 2020. Část nákladů pokryla i dotace z Evropské unie. V Ústeckém kraji mají hasiči novou stanici také v Bitozevsi a v Lovosicích.

„V současné době se zpracovává projektová dokumentace na stanici v Klášterci nad Ohří,“ uvedl ředitel krajských hasičů Roman Vyskočil. Slavnostního otevření stanice HZS v Mostě byli i místopředseda vlády a ministr vnitra Vít Rakušan, poslanec a předseda výboru pro bezpečnost poslanecké sněmovny Pavel Žáček, generální ředitel HZS ČR Vladimír Vlček, hejtman Ústeckého kraje Jan Schiller, primátor města Most Jan Paparega a další hosté. Zdroj: www.kr-ustecky.cz

Nová observatoř v Kadani

Kadaň | Po několika letech plánování a příprav se podařilo v Kadani začátkem února otevřít Astronomicko-přírodovědnou observatoř. Den otevřených dveří přilákal přes 200 zájemců. Observatoř slouží technickému klubu v Kadani, který má za cíl rozvíjet u dětí zájem o techniku, robotiku a zvyšovat jejich gramotnost v technických vědách. Hlavním partnerem klubu a garantem v oblasti polytechniky je DDM Šuplík, dalšími partnery jsou všechny školy v Kadani a jedna ve Vilémově. (od dop.)

Nominujte Osobnosti roku 2021 Ústeckého kraje

Vážení a milí čtenáři, už po jedenácté máte možnost nominovat další občany ze svého okolí do čtenářské ankety Osobnost roku Ústeckého kraje, tentokrát za rok 2021, a to v obvyklých kategoriích podnikání a management, veřejná sféra (do které spadá zdravotnictví, školství a samospráva), kultura, sport a dobrý skutek.

Pokud znáte lidi, kteří bez ohledu na svůj volný čas a odměnu pomáhají potřebným a přinášejí hodnoty ve prospěch celé společnosti, napište nám jejich jméno, město či obec, kde žijí a kategorii, do které podle vašeho názoru spadají s velmi stručným odůvodněním na adresu: richterova@e-metropol.eu, a to do 10. března 2022. Za vaše tipy

předem děkujeme. Laureáty tohoto morálního ocenění zveřejníme v březnovém vydání novin Metropol a na FB Osobnost roku a zároveň spustíme elektronické hlasování o pořadí. Ceny vítězům předáme na slavnostním večeru s kulturním vystoupením a občerstvením v první polovině května. Nad projektem převzal záštitu hejtman Ústeckého kraje Jan Schiller. (red.)

Ortopedický tým v ústecké Masarykově nemocnici provedl totální náhradu stehenní kosti

Lékaři Ortopedické kliniky Fakulty zdravotnických studií Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem (FZS UJEP) a Krajské zdravotní a.s. – Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem, o.z., (MNUL) se mohou pochlubit unikátním operačním výkonem. Pacientovi s rozsáhlou destrukcí stehenní kosti provedli její kompletní náhradu titanovým implantátem, včetně kolenního a kyčelního kloubu. Výkon patří mezi nejrozsáhlejší ortopedické operace.

KZ Krajská zdravotní, a.s.
nemocnice Ústeckého kraje

Doposud byly takových operací provedeny v rámci středoevropského regionu pouze jednotky. „Ve chvíli, kdy pacient vyhledal naše pracoviště, měl za sebou již mnoho revizních výkonů na endoprotéze kyčelního kloubu. Vzhledem k rozsáhlé destrukci struktury stehenní kosti se stal jeho stav postupně téměř neřešitelný. Náš tým se rozhodl u pacienta využít nejmodernejších možností, které současný technologický pokrok nabízí, a které jsme pacientovi mohli nabídnout. Po odstranění předchozího implantátu a zaléčení zbylého skeletu stehenní kosti jsme pacientovi

Operační tým pod vedením přednosty Ortopedické kliniky MUDr. Tomáše Novotného, Ph.D., MBA.

implantovali rozsáhlou revizní endoprotézu, která nahradila defekt pánve, kyčelní kloub, destruovanou stehenní kost a kolenní kloub,“ uvádí MUDr. Tomáš Novotný, Ph.D., MBA, přednosta Ortopedické kliniky FZS UJEP a MNUL.

Pacient se po této rozsáhlé operaci zotavil dobře a po další špičkové léčbě na Rehabilitačním oddělení ústecké Masarykovy nemocnice byl propuštěn do domácího ošetřování. V současné době chodí samostatně o francouzských holích a je v dobré kondici.

Krajská zdravotní, a.s., provozuje v rámci svých 7 odštěpných závodů 5

ortopedických pracovišť. Tím zajišťuje páteřní síť ortopedické péče o obyvatele Ústeckého kraje. V rámci této struktury se s podporou vedení Krajské zdravotní v jednotlivých nemocnicích rozvíjejí také některé ortopedické subspecializace, kterými je zajištěna komplexnost péče. „Operacemi, jako je ta, kterou jsme provedli u našeho pacienta, posouváme další možnosti ortopedické terapie na úroveň srovnatelnou s globálními měřítky,“ dodává MUDr. Tomáš Novotný, Ph.D., MBA, který je zároveň koordinátorem ortopedické péče v Krajské zdravotní, a.s.

ORTOPEDICKÁ KLINIKA FAKULTY ZDRAVOTNICKÝCH STUDIÍ
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM A KRAJSKÉ ZDRAVOTNÍ, a. s.
– MASARYKOVY NEMOCNICE V ÚSTÍ NAD LABEM, o. z.

Implantát k totální náhradě stehenní kosti.

Zvítězí v budoucnosti automobily na vodík, nebo je čeká výbuch?

Různé ekologické předpisy a normy můžeme na jednu stranu vnímat jako omezení či, lidově řečeno, byrokratický „vopruz“ a důkaz vlivu zeleného lobby. Zároveň ale představují pro vývojáře, techniky i samé výrobce výzvu, které je třeba dostát a která poněkud nuceně posouvá jejich produkci technologicky kupředu. Nejinak je tomu v automobilovém průmyslu. Klasické elektromobily se už pomalu stávají součástí každodenního života a setkáváme se s nimi stále častěji na našich silnicích. Ale vzhledem k jejich nedostatkům, především častokrát výrazně kratšímu dojezdu, se stále hledají jiné možnosti.

Jednou z nejnadanějších alternativ jsou automobily s využitím vodíku. Povětšinou se ovšem nejedná o spalování vodíku přímo v pístovém motoru, nýbrž o využití vodíku v palivových článcích. Ačkoliv první přístup je staršího data. Se snahou vyvinout motor, který by dokázal spalovat zápalnou směs vodíku, se setkáváme už ve dvacátých letech minulého století. Tehdy byly takové motory zvažovány zejména pro pohon vzducholodí a pokoušeli se o ně například britský výrobce motorů Ricardo nebo německá firma Maybach. Od roku 1978 u nás zkoumala možnosti využití vodíkového pohonu Fakulta strojní ČVUT. Později našel vodík jakožto palivo své využití v kosmonautice.

Většina současných automobilů „na vodík“ nicméně volí cestu palivových článků. Jedná se vlastně o svého druhu elektromobily, kdy je vůz poháněn elektromotorem napájeným elektrickou energií ze zmíněného palivového článku. Sám palivového článku princip není ničím novým, byl objeven už v první polovině devatenáctého století. Jde v podstatě o to, že se elektrická energie získává přímo z chemické energie. Jeho větší rozšíření ale dosud bránila a stále brání jistá technologická omezení.

Pro širokou veřejnost se může stát jistou psychologickou překážkou skutečnost, že při kontaktu vodíku s kys-

líkem může dojít k explozi, což už se ostatně stalo na jedné čerpací stanici v Norsku (naštěstí při tom nikdo nezemřel). Ale vzhledem k tomu, že vodík je silně těkavý, je pravděpodobnější, že se rychle rozptýlí v ovzduší, aniž by vytvořil zápalnou směs. Z výše uvedených důvodů je ovšem třeba používat nejruznější zabezpečení, ať už při samém tankování, nebo při konstrukci automobilu. Jeho nádrže se vyrábějí z uhlíkového vlákna

a jiných kompozitních materiálů, které vydrží i střelbu z lehkých zbraní. I v případě protržení nádrže by nemělo dojít k rozšíření vzniklého otvoru a vodík by měl nanejvýš uniknout v podobě elegantního namodralého plamínku. Obecně lze tedy říci, že vodík není při nehodě rizikovější než benzin nebo zemní plyn. Jistotu totiž představuje i distribuce a uskladnění vodíku, protože i při velkém tlaku zabírá desetkrát více mis-

Dopisy ze země zubatých žab: Topení

Topná sezóna letos rozdělila mé okolí v již tak rozděleném národě s razancí tornáda. Tomu vzalo střechnu nad hlavou, toho minulo. Podobně jako brněnští vědci stran výzkumu ochoty očkovat se, zjistil jsem i já, že způsob přístupu k vytápění jasně vypovídá o politické orientaci. A stejně jako řádná zaočkovanost značí demokratické smýšlení a vazby na Západ, tak druh paliva ve vašem domácím krbu hovoří jednoznačně, kdo kam politicky patří právě tak.

Kamarád Radomír se nám léta smál. Jako ostřílený obchodník nejen na trhu s dodavateli energií dokázal vždy najít toho nejlacnějšího a pak si ve svém řádně zatepleném polystyrénovém domě topil doslova za hubičku. Nyní na něj došlo. Nepomohly mu jeho inženýrské a doktorské tituly, spadl do režimu posledního dodavatele. Jak zni apokalyptický název, tak zněl podobně i nový účet za plyn. Radomír to vyřešil salamounsky, chvíli netopil, což jeho za miliony zateplený dům nějaký čas unesl a poté zakoupil v ceně jedné měsíční zálohy nejluxusnější sporák na pevná paliva i s výměníkem tepla. Jeho vzdělaná a distingovaná manželka se nyní učí přikládat. Objevila krom jiného, že zástěra je pro hospodyňku velmi praktická věc. Možná časem do prašného dřevníku či uhelný i ten šátek nasadí. Mám ovšem z posledních hovorů temné tušení, že přátelé tato nově nabytá zkušenost začíná smýšlením silně posouvat na Východ.

Zcela jinak se postavil k věci strýc Karel. Měl jsem v rozhovoru s ním rouhačskou námitku, že až příští zimu dojde zásoba lužickosrbských briket v našem sklepě a zároveň skončí i povolení topit s nimi ve starém kotli, tak pošleme děti patrně na klesti namísto do školy. Příbuzný bez rozmýšlení vypálil s podivnou září v očích a až fanaticky odhodlaným výrazem: „Budoucnost patří vodíku!“ Vznesl jsem opatrný dotaz, došlo-li k nějakému novému fyzikálnímu objevu na poli výroby vzácného plynu. Karel odtušil s vědoucím výrazem ne nepodobným postavě kolaborujícího inspektora z filmu Ostře sledova-

né vlaky: „Němci to maj vymyšlený. Budou novy technologie. Ty vědí, co dělej. To jen my tu budeme zase sto let za opicema.“ Vybavil se mi kouzelný Vlastimil Brodský, záračně zbranná a kultovní výrok: „Situace našich armád je kromobyčejně příznivá“. Došlo mi, že o výrobě a skladování vodíku toho ví Karel zhruba stejně jako já, tj. málo. Zato se ale opírá ve svých úvahách pevně o svou prozápadní orientaci a nedá se zvukl proruskými dezinformačními weby. Konečné vítězství a laciné teplo je na dosah.

Praktický přístup k životu vykazují tradičně venkované. Nejinak je tomu v našem okolí. Rozepisovat technické finesy vedoucí k obejití nových křivých norem by zavane-

lo udavačstvím a rizikem, že můj vlastní dům jednoho dne například nečekané lehne popelem. Jisté ovšem je, že způsob existují. Pokud se někdo domnívá, že míra indoktrinace pokročila natolik, že lze posílat vesnického člověka na trh delší cestou, pěšky a přes hory, když to jde přímo,

z kopce a vozem, žije takový dotyčný, mírně řečeno, v bublině. Co jsem letmo zahlédl, učinili někteří opatření natolik sofistikovaná, že by udrželi při životě ve svých domech rodinu ilegálů po dobu pěti let. A to aniž by nejbližší sousedé cokoli pozorovali. Někteří jen naznačili, jiní ani nenaznačovali. Z jejich odhodlaných výrazů bylo ovšem zřejmé, že děsivé historky z kraje, jenž díky seriálovému zpracování získal nikoli nepřiléhavé přízvisko Divoká země, dosud z pohraničních hvozdů tak zcela nevyvanuly. Nevím jak politicky, ale pragmaticky to tu myslím všem.

Petr Voženillek

ale ani jedna z nich není veřejně přístupná a slouží výhradně k testování. I když některé společnosti zvažují provoz vlastních plnicíků, tak prozatím jich je podle všeho jistých jen šest v největších městech.

Brzdou většího rozšíření automobilů „na vodík“ jsou v neposlední řadě i náklady spojené s jejich pořízením i samotným provozem. Například cena „vodíkového“ sedanu Toyota Mirai začíná na 1 700 000 korun a ostatní automobily, které se chystají do prodeje, na tom nebudou lépe. Navíc kilogram vodíku se pohybuje kolem devadesáti korun, což při zohlednění průměrné spotřeby činí zhruba něco kolem koruny na kilometr. Podle Vodíkové strategie ČR přijaté vládou by ovšem mohla do roku 2027 klesnout cena vodíku na takovou úroveň, aby byly náklady srovnatelné s jízdou na motorovou naftu.

Výhodou zmíněných automobilů oproti klasickým elektromobilům ovšem bezesporu je rychlé tankování, v ideálním případě za pět minut, a dlouhý dojezd dosahující až 666 km. I přes nesporné možnosti, které palivové články přinášejí, je zatím předčasné hádat, jestli se stanou pohonem budoucnosti. Konec konců, někdo si může vzpomenout, že výroba vodíku není, alespoň v této chvíli, příliš ekologická.

Zdenek Zazdil

Kafe nad zlato!

Italská vláda doufá, že na další pokus bude úspěšná se žádostí o zapsání kultury pití espressa na seznam nehmotného dědictví UNESCO. Leckoho by mohlo ovšem poněkud neuctivě napadnout, jestli by Češi a Bavoři neměli zkusit totéž s pitím piva, Rusové vodky a tak podobně.

Itálie bude o tento zápis usilovat již podruhé poté, co první pokus byl díky sporu dvou žádostí iniciujících organizací v prvním kole neúspěšný. Podle zástupců vládní administrativy jde o typický italský zvyk, kdy si lidé často v rychlosti u baru vypijí malý šálek tradičně připravené kávy a jde přitom podle italského ministerstva zemědělství nikoli o prostou konzumaci, ale o „autentický rituál“ a „nedílnou součást národní identity“.

„Šálek espressa je pro všechny Italy společenským a kulturním rituálem, který se odráží i v literatuře a fascinuje celou zemi od Neapole přes Řím a Milán až po Benátky a Terst,“ řekl náměstek ministerstva zemědělství Gian Marco Centinaio při oznámování kandidatury. „Je to nedílná součást národní identity a vyjádření našich společenských vztahů, díky němuž nás zná celý svět,“ dodal ještě.

Pokud by někomu avizovaná snaha přišla přes veškerou serióznost přece jen poněkud úsměvná, je nutno dodat, že právě kulturní zvyky spojené s gastronomií, výrobou potravin a konzumací jídla a nápojů jsou častým typem zápisu na seznamu nehmotného dědictví UNESCO. Kupříkladu Turecko v minulosti uspělo také již se zápisem své vlastní kávové kultury, zmiňovaná Itálie má na seznamu například už výrobu tradiční neapolské pizzy a nebo sběr lanýžů.

Původní spor dvou organizací se navíc už podařilo odstranit a Italové tak nyní nikoli bez šancí očekávají svůj další zářez na pařížské mezinárodní zaštitěné uznání své svébytnosti a jedinečnosti. Každý znalec a milovník italské kultury přitom může jen potvrdit, že je to jednak objektivní a v neposlední řadě v Itálii vysoce prožívanou záležitostí.

„Tato kandidatura je ještě mnohem důležitější v tuto konkrétní historickou chvíli, kdy pandemie poznamenala společenské kontakty, přičemž v Itálii je často jejich kulisu bar, kde si lidé objednájí kvalitní espresso,“ řekl Centinaio.

Kdo by přes vše vyřčené ještě stále váhal nad tím, jestli je byt' jakkoli dobrý kafe přece jen hodno této mezinárodní cti, měl by vědět, že Svaz na ochranu tradičního italského espressa dbá důsledně na podrobné předpisy ohledně toho, jak se má kvalitní káva připravovat, jak má vypadat a chutnat. Promyšlené a přísně vyžadované regule jdou do velkých podrob-

ností a stanovují například, jakou barvu má mít pěna na espressu a také to, že musí vydržet nejméně dvě minuty. Pro Itálii je káva nicméně i důležitým hospodářským artiklem. Na trhu s espresem se totiž celosvětově ročně protočí asi čtyři biliony eur (98 bilionů korun). Na druhou stranu je ovšem italská kávová kultura spojená s velmi nízkou cenou kávy - šálek typicky stojí jedno euro (25 korun) a každé zdražení vyvolá v zemi velký nepříznivý ohlas. Paradoxně tak dochází k tomu, že někteří si myslí, že tlak na nízkou cenu způsobuje, že italské espresso má v průměru stále nižší kvalitu. Nikoli náhodou to pak někomu může připomínat obdobné diskuse u nás nad již zmiňovaným pivem. Něco na těch národních nápojích asi přece jen bude. „Italské espresso, jak ho všichni známe, není moc dobré, i když ho máme rádi,“ napsala Nunzia Clementeová na gastronomickém blogu Dissapore už v roce 2019, kdy Itálie rozhodovala o první žádosti o zápis na seznam UNESCO.

byznysvesku.cz

Milan Šáda, 46 let, posunovač u dráhy
Italové z toho sice udělají vědu, ale pití kafe není žádná extra kultura, to dovede každé. Co ale taky Italům zbejvá, když nic jiného neumějí. No, ještě fotbal a pizzu, abych byl spravedlivý. Já vám řeknu, co je umění, vypít deset piv a nedotknout se jich rukama, jak to dělal starý Friš. Prostě vzal půl litr zubama a naklopil ho do sebe. Ukažte mi jediného Itala, který to svede! Na seznam UNESCO by měli zapsat Friše a ne nějaký expreso pro holčičky. A když kafe, proč ne turka? Co je na turkovi špatného? Hošánkům moc nevoní, co?

Karla Bernášková, 38 let, učitelka
Když jsem byla v Bibione, tak jsem si nevsimla, že by Italové nějak zvlášť obřadně konzumovali kávu. Zdálo se mi, že jí pijí stejně jako ostatní. Ale očividně jsem se mylíla. Pokud přikládají pití espressa takovou váhu a považují je za kulturní projev, jistě nic nebrání tomu, aby bylo zapsáno na seznam nehmotného dědictví UNESCO. My sami máme takových památek sedm. Schválně, kdo je dokáže všechny vyjmenovat. Dobře, jsou to: slovácký tanec verbuňk, masopustní průvody s maskami na Hlinecku, sokolnictví, jízda králů, loutkářství, modrotisk a ruční výroba vánočních ozdob z foukaných skleněných perel.

Erik Hrachovec, 27 let, vedoucí oddělení datové analýzy
Jak se mohou křupání, kteří místo espressa říkají expreso, vůbec vyjadřovat k pití kávy? Já si svůj život bez kávy nedovedu představit, a to ať v podobě rychlého espressa, když potřebuji tak říkají nakopnout, nebo pohodovějšího cappuccina, které mám nejraději Flat white. Tak zvaného turka bych mezi civilizované podoby kávy vůbec nepočítal. Za prvé, není to žádná pravá turecká káva, ta se totiž varí s cukrem v džezvě, a za druhé se při delším louhování uvolňují nejen třísloviny, které škodí žaludku, ale také látky kazící samu chuť kávy. Ale jinak souhlasím, že se Italové tak trochu, jak je jejich zvykem, vytahují, protože jejich pití kávy není žádný japonský čajový obřad.

BYZNYS V ČESKU
www.byznysvesku.cz

Zelené pokrytectví

Snaha zejména velkých firem se nějak zapojit či alespoň vykazovat svoji dnes tolik žádanou enviromentalitu, vede často k tomu, že podniky podávají přehnané či zkreslené informace o svém chování v této oblasti. Vyzněly tak závěry studie, ve které organizace New Climate Institute a Carbon Market Watch, zkoumaly 25 velkých korporací.

Jako příklady podniků s nedostatečným „tahem na bránu“ byly označeny ve studii například internetový vyhledávač Google, internetový obchod Amazon, výrobce nábytku IKEA, technologický gigant Apple či potravinářská společnost Nestlé. Některé z firem ovšem protestovaly a ohradily se, že nesouhlasí s částí metod, které byly ve studii použity. Prohlásily, že jsou pevně odhodlány podnikat opatření k omezení klimatických změn.

Studie uvádí, že právě dotyčné velké zkoumané podniky se podílejí zhruba pěti procenty na globálních emisích skleníkových plynů. Jejich masivní uhlíková stopa, globální rozměr a v neposlední řadě i značné zdroje by je pak měla zavazovat k příkladnému přístupu v boji s klimatickou změnou.

Thomas Day, jeden z tvůrců studie, uvedl, že ve skutečnosti bylo původním záměrem jeho týmu objevit co nejvíce přínosných praktik v korporátní sektoru hodných následování, skutečným výsledkem ale bylo zklamání. „Zatímco tlak na podniky, aby řešily klimatické změny, se zvyšuje,

jejich ambiciózní zvěřující prohlášení často postrádají skutečný obsah, což může být zavádějící pro spotřebitele a regulátory,“ prohlásil. „Dokonce i firmy, které si vedou relativně dobře, svá opatření zveličují,“ dodal.

Zástupce společnosti Carbon Market Watch, pan Gilles Dufrasne dokonce vyzval regulátory k opatřením, která by podobné způsoby de-

facto klamavé reklamy zarazila. „Zavádějící reklamy podniků mají reálný dopad na spotřebitele i politiky. Vytváří v nás falešnou představu, že tyto firmy podnikají dostatečné kroky, ačkoliv skutečnost je tomu velmi vzdálená,“ prohlásil. „Bez větší regulace to bude pokračovat,“ dodal k tomu ještě.

byznysvesku.cz

Michal Babinec, 46 let, byznysmen
Churchill prý prohlásil: „Nevěřím žádné statistice, kterou jsem sám nezfalšoval.“ Někteří sice namítají, že to neřekl a že se pravděpodobně jedná o německou propagandu, ale ať je to tak nebo tak, má to něco do sebe. Platí to i o různých studiích, u kterých záleží, jakou metodiku zvolíme. Myslím, že často jsou výsledky takových studií už předem dány a hledá se jen způsob, jak všechno správně zaonačit. Ačkoliv není těžké zjistit přímou uhlíkovou stopu, tak s určitými sekundárními stopy bývá problém a můžou se takdy dělat učiněné divy. Jestli jsem to dobře pochopil, tak u velkých společností jde právě o míru nepřímé uhlíkové stopy. V tom případě se mohou obě strany pít až do aleluja a obě budou mít svou pravdu.

Jindřich Kadavý, 51 let, hudební pedagog a začínající politik
Jsem samozřejmě velkým stoupencem boje proti klimatu, ale vyvaroval bych se zde, ostatně jako vždy, extrémismu. Pravidlem by měly být směrnice stanovené evropskými a mezinárodními institucemi, nikoliv názory dílčích organizací. To samozřejmě neznamená, že bych snižoval význam neziskových organizací pro svobodnou společnost. Naopak, jsou to hlídací psi demokracie. O nezávislé činnosti New Climate Institute a Carbon Market Watch si mohou na východě nechat jenom zdát. Je třeba určitě jejich výstupy a podněty zvážit, což bezesporu patřiční úředníci udělají a podle toho případně navrhnou vhodné změny. Jak jsem už ale naznačil, je nutné zachovávat balanc a brát například v potaz, kolik toho nadnárodní korporace dělají pro klimatickou osvětu, čímž celkově snižují uhlíkovou stopu.

Nikola Spurná, 30 let, prodávka
Vždycky je to tak, že si mocní dělají, co chtějí, a chudák to za ně odřede. Maj správný lidi, který jim vypočítají hezky čistička. Zdá se mi, že v tý ekologii je pěkný zmatek. Jednou něco ekologický je, podruhé není. Jako, já žádnou uhlíkovou stopu nezanechávám, máme doma vačky. Ale jestli chtějí ty organizace najít nějakou hezku stopu, tak at se přijedou podívat na toho starého dědka, co bydlí v tý barabizně za zatáčkou. Ten hulí jako vzteklej. Zajímalo by mě, co tam páli. Nic pěkného to nebude.

POZNEJTE NAŠE KOMENTÁTORY

Alexandr Gonda
49 let,
finanční makléř

Erik Hrachovec
27 let,
vedoucí oddělení
datové analýzy

Jindřich Kadavý
51 let,
hudební pedagog
a začínající politik

Josef Kalina
67 let,
strojní inženýr

Karin Léblková
40 let,
na volné noze

Karla Bernášková
38 let,
učitelka

Michal Babinec
46 let,
byznysmen

Milan Šáda
46 let,
posunovač u dráhy

Nikola Spurná
30 let,
prodávka

Co skutečně zapálilo v roce 2007 požár na finančních trzích?

Hlavní spouštěč finanční krize v letech 2007-2009? Ekonomové uvádějí jako hlavního viníka zhroutení trhu s rizikovými hypotékami – nesplacení vysoce rizikových úvěrů na bydlení, které vedlo k úvěrové krizi v globálním bankovním systému a prudkému poklesu hodnoty cenných papírů krytých hypotékami. Ve skutečnosti jsou však příčiny složitější. Podle zprávy Komise pro vyšetřování finanční krize z roku 2011 byla recese katastrofou, které se dalo předejít, přičemž byla způsobena rozsáhlými nedostatky, včetně vládní regulace a riskantního chování Wall Street.

I když se o relativním vlivu jednotlivých příčin dodnes diskutuje, tato recese je varovným příběhem o riziku, investování do toho, co znáte, a o nebezpečí plné důvěry ve finanční experty a instituce.

Nepřiměřené investice a deregulace

Dvě desetiletí před Velkou recesí byla do značné míry prosperující, s růstem HDP, nízkou inflací a dvěma relativně mírnými recesemi. Panovalo dokonce optimistické přesvědčení, že tradiční hospodářský cyklus spojený se střídáním nafukujících se tržních bublin a jejich následným praskáním byl překonán ve prospěch mírného, ale stabilního hospodářského růstu. Bezbrhý optimismus však vedl k nesmírně rizikovému chování u investorů. Všichni, od majitelů domů po bankéře, věřili, že ekonomika poroste donekonečna. Díky tomu se tradičně rizikové chování investorů typu využívání finanční páky a nadměrného zadlužování zdálo být bezpečné. Předpoklady o hospodářském růstu také přispěly k období deregulace, především ke zrušení Glass-Steagallova zákona v roce 1999, přelomového zákona z doby meziválečné krize, který odděloval komerční a investiční bankovníctví.

Zrušení klíčových ustanovení Glass-Steagallova zákona umožnilo bankám a makléřským společnostem výrazně se zvětšit a otevřelo brány pro obří fúze. Změny Glass-Steagallova zákona sice byly jen jedním z faktorů, které přispěly k recesi v letech 2007-2009, ale zároveň přinesly období expanze korporací a pohlcování malých nezávislých institucí, čímž vznikly subjekty, které byly „příliš velké na to, aby padly“ – nebo si to alespoň všichni mysleli.

Uvolněné úvěrové standardy na trhu s bydlením

V desetiletí předcházející roku 2007 hodnoty nemovitostí v USA neustále rostly, což lidi povzbuzovalo k investicím do nemovitostí a ke koupi domů. Trh s rezidenčním bydlením byl na vzestupu. S cílem využít tohoto boomu hypoteční věřitelé spěchali, aby schválili co nejvíce úvěrů na bydlení, a to i dlužníkům s horšími úvěrovými podmínkami.

Tyto rizikové úvěry, tzv. subprime hypotéky, se později staly jednou z hlavních příčin velké recese. Protože subprime hypotéky byly poskytovány lidem, kteří se dříve nemohli kvalifikovat pro běžné hypotéky, otevřel se trh záplavě nových zájemců o bydlení. Snadné úvěrování bydlení mělo za následek vyšší poptávku po bydlení. To přispělo k prudkému růstu cen nemovitostí, který vedl k rychlému vzniku (a nakonec splasknutí) bubliny na reálním trhu.

Úrokové sazby byly v té době nízké, subprime hypotéky však byly hypoté-

K recesi, jež se odehrála v letech 2007 až 2009, přispělo mnoho faktorů a proměnných. Jedno je jisté, jednalo se o druhou nejhorší hospodářskou krizi v historii USA. Co způsobilo tehdejší chaos v hospodářství? Jak se ho podařilo vyřešit?

ky s nastavitelnou úrokovou sazbou, které byly zpočátku spojeny s nízkými a přijatelnými splátkami, po nichž v pozdějších letech následovaly splátky vyšší. Výsledek? Dlužníci, jejichž finanční situace již byla nejistá, měli velkou šanci, že nebudou schopni splácet svou hypotéku, až se v následujících letech zvýší úroková sazba. Ve spěchu, kdy chtěli využít výhod horkého trhu a nízkých úrokových sazeb, si mnozí kupující vzali úvěr, aniž by znali rizika s tím spojená. Obecně se však věřilo, že rizikové úvěry jsou bezpečné, protože ceny nemovitostí určitě porostou.

Rizikové chování na Wall Street

Vedle poskytování hypoték našli věřitelé další způsob, jak vydělávat na reálním průmyslu: V procesu zvaném sekuritizace sestavovali rizikové hypoteční úvěry dohromady a dále je prodávali. Prostřednictvím sekuritizace věřitelé rizikových hypoték sdružovali úvěry a prodávali je investičním bankám, které je následně prodávaly investorům po celém světě jako cenné papíry kryté hypotékami (MBS). Nakonec investiční banky začaly cenné papíry kryté hypotékami přebalovat a prodávat na sekundárním trhu jako zajištěné dluhové obligace (collateralized debt obligations – CDO). Tyto finanční nástroje spojovaly více úvěrů různé kvality do jednoho produktu rozděleného do segmentů nebo tranší, z nichž každá měla vlastní úroveň rizika vhodnou pro různé typy investorů.

Teorie, podpořená propracovanými matematickými modely Wall Street, spočívala v tom, že různorodost různých hypoték snižuje riziko CDO. Skutečnost však byla taková, že mnoho tranší obsahovalo hypotéky špatné kvality, což by snižovalo výnosy celého portfolia. Investiční banky a institucionální investoři po celém světě si na nákup CDO půjčovali značné částky za nízké krátkodobé sazby. A protože se finanční trhy zdály být celkově stabilní, investoři se cítili bezpečně, když se chtěli zadlužit. Aby to bylo ještě složitější, banky používaly swapy úvěrového selhá-

ní (CDS), další finanční derivát, aby se pojistily proti selhání CDO. Banky a hedgeové fondy začaly nakupovat a prodávat swapy na CDO v neregulovaných transakcích. Také proto, že transakce s CDS se nezobrazovaly v rozvahách institucí, nemohli investoři posoudit skutečná rizika, která tyto podniky přijaly.

Slabé kontrolní orgány

Stejně jako korporátní dluhopisy a další formy dluhopisů vyžadovaly MBS a CDO požehnání ratingových agentur, aby mohly být uvedeny na trh. Mezi tři velké ratingové agentury patří Moody's, S&P a Fitch Group, přičemž tyto agentury udělily mnoha cenným papírům rating AAA, který je obvykle vyhrazen pro nejbezpečnější investice, přestože obsahovaly značný podíl rizikových hypoték. Stojí za zmínku, že ratingové agentury mají být nezávislé. Zdá se však, že zde existoval přirozený střet zájmů, protože banky, které cenné papíry vydávaly, agenturám za jejich hodnocení platily.

Krise rizikových hypoték

Poté, co se úrokové sazby po celý počátek roku 2000 držely na nízké úrovni, začaly od roku 2004 růst v reakci na přehřívající se ekonomiku a obavy z inflace. V polovině roku 2004 činila základní úroková sazba americké centrální banky 1,25%. O dva roky později se vyšplhala na 5,25%. Zvýšení sazeb nemohlo přijít v horší dobu. V polovině roku 2006 dosahovaly ceny domů svého vrcholu a trh zpomaloval. Když nabídka začala převyšovat poptávku, ceny domů prudce vzrostly. Kombinace vysokých úrokových sazeb a klesajících cen domů způsobila, že pro kupující bylo velmi obtížné splácet své domy. V důsledku toho prudce vzrostl počet nesplacených hypotečních úvěrů. Jeden úvěr za druhým se stávaly bezcennými. V dubnu 2007 vyhlásila společnost New Century Financial, největší nezávislý poskytovatel rizikových hypoték, bankrot a krize rizikových hypoték začala. A díky CDO se kolaps brzy projevil i mimo reální průmysl. Nesplacení úvěrů znamenalo, že vel-

cí investoři do CDO, jako jsou manažeři hedgeových fondů, investiční banky a penzijní fondy, zaznamenali pokles hodnoty investic. Jelikož se s CDO neobchodovalo na žádné burze, neexistoval způsob, jak se jich zbavit, takže ti, kdo je drželi, museli odepsat značnou část jejich hodnoty. Ti, kteří nakupovali CDO ve velkém, jako například jedna z největších investičních bank Bear Stearns. Poté, co banka utrpěla obrovské ztráty na základě svých investic do CDO, ztratila důvěru investorů – a tím i schopnost půjčovat si peníze. V březnu 2008 se tak tato úctyhodná firma prodala JP Morgan Chase, aby nebankrotovala.

Krach na akciovém trhu v roce 2008

Na jaře roku 2008 se debakl CDO změnil v plnohodnotnou úvěrovou krizi. Protože nebylo jasné, kde se všechny tyto toxické cenné papíry nacházejí – vzhledem ke všem těm balením a přebalování – a či rozvahy je ukrývají, začaly banky účtovat vysoké úrokové sazby za půjčky jiným bankám a institucím. Obzvláště katastrofální to bylo pro investiční banku Lehman Brothers. Ve skutečnosti mělo být z dluhu této společnosti ve výši 600 miliard dolarů 400 miliard dolarů kryto CDS. Bohužel v té době už tyto dluhy neměly téměř žádnou hodnotu. Když se Lehman zhroutil a 15. září 2008 vyhlásil bankrot, banky v panice přestaly téměř úplně poskytovat úvěry a celý globální bankovní systém postihl nedostatek likvidity. Akciový trh reagoval prudce. Od 19. září do 10. října 2008 se index Dow Jones dostal do volného pádu a klesl o 3 600 bodů. V té době se začaly dít velké události ve finančním sektoru. Bank of America oznámila, že kupuje Merrill Lynch. FDIC (regulační orgán odpovědný za dohled nad pojištěním bankovních vkladů ve Spojených státech) zastavil činnost Washington Mutual, největší spořitelny v zemi, a převedl její aktiva na JP Morgan Chase. Goldman Sachs a Morgan Stanley, poslední dvě velké investiční banky, které ještě zůstaly v provozu,

se přeměnily na bankovní holdingové společnosti, aby mohly získat federální finanční pomoc.

S poklesem světové ekonomiky klesal mezinárodní obchod a průmyslová výroba ještě rychleji než během Velké hospodářské krize z 30. let 20. století. Důvěra spotřebitelů a podniků byla narušena, podniky začaly masivně propouštět a nezaměstnanost na celém světě prudce vzrostla.

Velká recese byla v plné síle. Reakce federálních úřadů na velkou recesi – rozhodná opatření Federálního rezervního systému spolu s masivními vládními výdaji uchránila americkou ekonomiku před úplným kolapsem. S cílem podpořit půjčky a kapitálové investice snížil Fed poprvé v historii úrokové sazby na nulu a zahájil program kvantitativního uvolňování, v jehož rámci nakupoval finanční aktiva, aby do ekonomiky dodal více peněz.

Co se týče federální vlády, ta vytvořila dva klíčové programy zaměřené na poskytnutí mimořádné pomoci:

- Program na pomoc problémovým aktivům (Troubled Asset Relief Program, TARP): Tato iniciativa pomohla stabilizovat ekonomiku tím, že vláda nakoupila toxická aktiva v hodnotě až 700 miliard dolarů, přičemž většina peněz byla použita na záchranu problémových bank.

- American Recovery and Reinvestment Act (ARRA): Tento stimulační balíček, který byl přijat v roce 2009, zavedl řadu daňových škrtů, vládních výdajových mandátů, úvěrových záruk a podpor v nezaměstnanosti, aby pomohl nastartovat ekonomiku.

Tato opatření byla účinná a zabránila tomu, aby recese přerostla v desetiletou záležitost, jakou byla Velká hospodářská krize. V roce 2009 se akciový trh začal zotavovat. Přesto trvalo několik let, než se ostatní aspekty ekonomiky zotavily, což ekonomové charakterizují jako oživení ve tvaru písmene L.

Slovo závěrem

V roce 2007 byly úrokové sazby na úrovni 5,25%. Do konce roku 2008 je však Fed snížil na nulu. Tyto nízké úrokové sazby a rychlá a rázná opatření k udržení ekonomiky v chodu jsou charakteristickými znaky Fedu i dnes. Rychle například přistoupil ke snížení úrokových sazeb v reakci na hospodářské otřesy způsobené koronavirovou krizí.

Generace mileniálů, která dospěla v USA v době nejhorší krize, stále pociťuje důsledky velké recese. Mají menší úspory a velké dluhy ze studentských půjček. Nechtějí si pořizovat bydlení a celkově mají menší majetek než předchozí generace ve srovnatelném věku. Průzkum společnosti Country Financial z roku 2019 ukázal, že polovina (50%) mileniálů hodnotí úroveň svého finančního zabezpečení jako dostatečnou nebo špatnou, zatímco celkově je to 44% Američanů.

Finanční krize z let 2007-2009 platí za jeden z nejhorších ekonomických krachů v historii USA. Ačkoli bezprostřední příčinou byla krize rizikových hypoték, splasknutí bubliny specializovaného odvětví způsobilo více vzájemně propojených finančních faktorů, které vedly k bankrotu firem, pádu akciového trhu a ochromení celé ekonomiky.

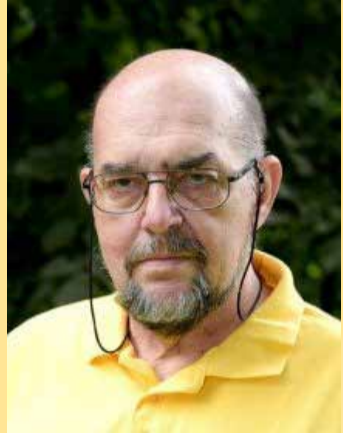
Ing. Patrik Kudláček

je aktivním investorem a novinářem dlouhodobě se věnující investičním a ekonomickým tématům.

VÝSTAVA

Petr Hubáček: Z cest

MUDr. Petr Hubáček (9. 7. 1952 – 14. 8. 2019), teplický rodák, nadšený zpěvák a organizátor hudebního života ve městě. Vedle lékařské profese gynekologa zanícený cestovatel a amatérský fotograf, který se vlastní pílí vypracoval na profesionální úroveň.

Svoji tvorbu vystavoval v Teplicích, Bělčicích, Děčíně, Ústí nad Labem i v Praze. Kurátor Galerie Zahradní dům Teplice doc. Vladimír Šavel připravil se svolením rodiny fotografickou expozici z jeho pozůstalosti pod názvem Z cest. Zváni jste i vy, kteří máte zájem nahlédnout do přírodních krás a života domorodců v Evropě, Africe, nebo Jižní a Střední Americe. Výstava potrvá do 12. března, otevřeno je od úterý do neděle od 11 do 17 hodin. (red.)

Luxus, který si můžete dovolit

S roční přestávkou, způsobenou epidemií, se první únorovou nedělí na Benediktu v Mostě opět sešli hosté na akci Svatba nanečisto, kterou již tradičně pořádá Svatební salon Delta.

K vidění nebyly jen krásné róby, o kterých se starší generaci ani neshnilo, ale všechny služby, které k tomuto slavnostnímu dni patří. Na Benedikt zavítalo na 300 lidí, modely předvedly známé tváře z přehlídkových mol a řada párů, které svatba teprve čeká, byla vděčná za cenné rady koordinátorky Pavly Vyoralové. Její maminka Petra měla radost, že se akce vydařila a splnila očekávání. Do salonu Delta si můžete přijít vyzkoušet, zakoupit či vypůjčit i oblečení do tanečních a na maturitní plesy. To vše pod heslem „Luxus, který si můžete dovolit“. (red.) Foto: Daniel Šeiner

Ve Svatebním salonu Delta v Mostě a v Chomutově si vybere každá budoucí nevěsta. Obléknou v něm ale i ženicha a svatebčany.

Slavnostní tabule, jak má být.

A tohle jsou šťastné pořadatelky Petra a Pavla Vyoralovy s modelkou Valerií Hlinovskou, dívkou roku 2018.

Novomanželé se mohou svézt nazdobenou limuzinou.

K nedožitým narozeninám

Před 75 lety, 16. února 1947, se v Lounech narodil Jaroslav Kubera – český pravicový politik, dlouholetý primátor města Teplice a od listopadu 2018 do náhlého úmrtí v lednu 2020 předseda Senátu Parlamentu ČR.

Při příležitosti nedožitých narozenin mu v rodném městě odhalili pamětní desku.

Umístěna je ve Vladislavově ulici na domě čp. 653. Slavnostního odhalení se zúčastnila manželka Věra Kuberová s rodinou. Starosta Loun Pavel Janda ji předal doklad o udělení čestného občanství města, a velmi milé bylo setkání paní Kuberové s Bohumilou Ipsarovou, která vzpomínala, jak v Lounech vozila malého Jaroslava v kočárku. (red.)

Jaroslav Kubera

THE NEW X3
PLUG-IN HYBRID.

bmw.cz

#joyelectrified by

BMW X3 xDrive30e: Spotřeba paliva v l/100 km (kombinovaná): 2,6–2,0 Emise CO₂ v g/km (kombinované): 59–44. Měřeno dle metrik WLTP. Obrázek je ilustrativní.

Produkce módní show Czech Fashion Week 2022 zahajuje přípravy

Po loňském skvělém úspěchu v Teplicích a Karlových Varech byly zahájeny přípravy na velkolepou módní show Czech Fashion Week pro letošní rok.

Nikol a Jakub Ponerovi v Karlových Varech.

Vedoucí produkce Jiří Moršadt se v minulých dnech sešel s Hynkem Hanzou, senátorem a primátorem statutárního města Teplice, kde tato ojedinělá celospolečenská událost před šesti lety odstartovala a stále se těší značnému zájmu fanoušků i partnerů. Oba pánové společně probrali vzájemnou spolupráci včetně pozvání význam-

**czech
fashion
week
2022**

ných hostů a návrhářů do lázeňského města, dohodli se na spolupráci i předběžném termínu konání. Ten je stanoven na sobotu 17. září 2022. Kromě Teplic se letos Czech Fashion Week uskuteční také v hotelu Imperial v Karlových Varech a na hradě Špilberk v Brně. Fotografie Daniela Šeinera jsou z loňského ročníku Czech Fashion Week. (red.)

Czech Fashion Week 2021 - Teplice.

www.ipcas.cz

IPC Invest
& Property
Consulting

„Pevní v kořenech,
silní v korunách“

Jindřišská 16, 110 00 Praha

Už jste navštívili naše internetové portály?

 www.tydeniky.cz

 www.byznysvcesku.cz

METROPOL
noviny | tv | web

BYZNYS V ČESKU